

PROBLEMY LEGISLACJI ADMINISTRACYJNEJ

redakcja naukowa
Dorota Dąbek, Jan Zimmermann

PROBLEMY LEGISLACJI ADMINISTRACYJNEJ

redakcja naukowa
Dorota Dąbek, Jan Zimmermann

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

SERIA **MONOGRAFIE**

Publikacja dofinansowana przez Uniwersytet Jagielloński

Stan prawny na 1 lutego 2020 r.

Recenzent

Prof. dr hab. Dariusz Kijowski

Wydawca

Joanna Dzwonnik

Redaktor prowadzący

Małgorzata Jarecka

Opracowanie redakcyjne

Agnieszka Witczak

Projekt okładek serii

Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

prawolubni

SZANUJMY PRAWO I WŁASNOŚĆ
Więcej na www.legalnakultura.pl
POLSKA IZBA KSIĄŻKI

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2020

ISBN 978-83-8187-475-5

ISSN 1897-4392

Dział Praw Autorskich

01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33

tel. 22 535 82 19

e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

Spis treści

Wykaz skrótów	7
Wstęp	11

CZĘŚĆ PIERWSZA ZAGADNIENIA OGÓLNE

Dagmara Gut Język legislacji administracyjnej – adekwatność, precyzyjność, komunikatywność	15
--	----

Anna Maciąg Dyrektywa zakazu powtórzeń a efektywność samorządowych aktów prawa miejscowego	26
--	----

Karol Flisek Współdziałanie organów administracyjnych w tworzeniu prawa	38
---	----

Kacper Rożek Charakter prawny odpowiedzialności odszkodowawczej administracji publicznej w kontekście bezprawności i zaniechania legislacyjnego	53
---	----

Bartłomiej Jaworski Formuła Gustava Radbrucha wobec prawotwórczych realiów współczesnej administracji samorządowej	67
--	----

CZĘŚĆ DRUGA AKTY PLANOWANIA

Bartłomiej Zydel Istotne naruszenie zasad sporządzenia albo trybu sporządzenia aktów planistycznych jako szczególna postać nadzorczego kryterium legalności	85
---	----

Dagmara Dragan	
Akty planowania w Prawie energetycznym.....	96

CZĘŚĆ TRZECIA
KONTROLA SĄDOWOADMINISTRACYJNA LEGISLACJI
ADMINISTRACYJNEJ

Jadwiga Kopeć-Jakimiec	
Wpływ uchwał Naczelnego Sądu Administracyjnego na legislację administracyjną.....	109
Witold Siuta	
Kontrola sądowoadministracyjna nowelizacji aktu prawa miejscowego (wybrane uwagi).....	122
Tomasz Kuczyński	
Inicjatywa lokalna – problemy praktyczne	137

CZĘŚĆ CZWARTA
SZKOLNICTWO WYŻSZE

Łukasz Kierznowski	
O jakości legislacji w sferze szkolnictwa wyższego i nauki na przykładzie upoważnień do wydania rozporządzeń wykonawczych w ustawie – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.....	151
Patrycja Przybyła	
Nabywanie mocy prawnej przez uczelniane prawo zakładowe	165
Paweł Sobotko	
Decyzje i inne formy działalności prawotwórczej organów uczelni	178
Wykaz aktów prawnych.....	191
Wykaz orzecznictwa.....	194
Bibliografia	197

Wstęp

Coroczne Letnie Warsztaty Doktoranckie, przeznaczone dla doktorantów z całej Polski zajmujących się prawem administracyjnym, mają już wieloletnią tradycję i zyskały sobie wysoki prestiż w środowisku administratywistów. Ich wartość jest co najmniej podwójna. Z jednej strony młodzi naukowcy, stawiający pierwsze kroki w nauce prawa administracyjnego, mogą na tych warsztatach zaprezentować swoje konkretne osiągnięcia i poddać się ocenie profesjonalnego jury, składającego się z kadry profesorskiej zajmującej się tą dyscypliną prawa. Dodatkową motywacją jest ułożenie każdej konferencji odbywającej się w ramach warsztatów w konwencji konkursu z nagrodami. Można więc już na początku swojej drogi naukowej zdobyć liczącą się pozycję laureata ogólnopolskiego konkursu. Z drugiej strony, co ma także znaczącą wartość, warsztaty umożliwiają nieformalne, swobodne kontakty doktorantów z profesorami z różnych uczelni. Dla obu „stron” ta okoliczność, że można nawiązać rozmowę na tematy naukowe, a także na każdy inny temat z przedstawicielami innego pokolenia, stanowi niezaprzeczalną wartość. Sprzyja temu kameralna atmosfera warsztatów, wspólne obrady, ale i wspólne wycieczki lub wspólne spędzanie czasu.

W każdym roku warsztaty organizuje inny ośrodek akademicki, proponując ogólną tematykę konferencji. W każdym też roku zainteresowanie warsztatami jest duże, o czym świadczy duża liczba nadsyłanych opracowań. W roku 2019 organizatorem była Katedra Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego, która zaprosiła Uczestników i Jurorów do malowniczej miejscowości Wola Kalinowska, położonej na granicy Ojcowskiego Parku Narodowego. Obrady odbywały się w wygodnym pensjonacie, a piękna okolica niewątpliwie sprzyjała spędzaniu czasu wolnego.

Jako temat zeszłorocznych Warsztatów wybraliśmy problematykę legislacji administracyjnej, obawiając się nieco, czy zagadnienia te są na tyle atrakcyj-

ne dla doktorantów, że spotkają się z odpowiednim zainteresowaniem z ich strony. Obawy te okazały się nieuzasadnione. Wpłynęło ponad 30 opracowań, spośród których ze względu na ograniczenia czasowe wybrano 20. W rezultacie – z powodu różnych zdarzeń losowych – ogłoszono 16 referatów dotyczących problematyki legislacji administracyjnej. Rozrzut tematyczny był dość duży, jednak niektóre obszary tej tematyki pozostały nieruszone. Nie zajęto się na przykład zagadnieniami legislacji administracyjnej na poziomie centralnym, kwestiami związanymi z wydawaniem rozporządzeń lub zarządzeń organów centralnych, nie sięgnięto do kwestii ustaw z zakresu prawa administracyjnego, które, jakkolwiek są wydawane przez Sejm, są przygotowywane przez komórki rządowe. Wy tłumaczenie tego zjawiska jest proste. Temat: „Zagadnienia legislacji administracyjnej” jest bardzo obszerny i nic dziwnego, że Autorzy wybrali z tych zagadnień tylko niektóre elementy. W efekcie prezentowana książka nie pretenduje do miana monografii wyczerpującej temat legislacji administracyjnej, stanowiąc wybór wątków związanych z tą tematyką. Nie mogło być inaczej: publikujemy tylko raport z przeprowadzonego konkursu. Zaprezentowane artykuły złożyły się na cztery grupy, dość odrębne od siebie. Pierwsza z nich dotyczy ogólnych zagadnień legislacji, choć w jej ramach przewijają się zwłaszcza wątki dotyczące prawa miejscowego. Druga grupa opracowań omawia zagadnienia planowania, w tym też powiązaną z prawem miejscowym tematykę tworzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Grupa kolejna omawia problemy sądownoadministracyjne związane z tworzeniem tych aktów prawotwórczych, które zgodnie z obowiązującymi przepisami mogą być przedmiotem skargi do sądu administracyjnego. Wreszcie czwarta grupa artykułów jest całkowicie odmienna, co można tłumaczyć aktualnością reform szkolnictwa wyższego.

W niniejszej książce zebraliśmy teksty wystąpień ogłoszonych na Warsztatach w 2019 r., podzielonych według powyższego schematu. Zaznaczyliśmy te osoby, które zdobyły w konkursie nagrody lub wyróżnienia.

Mamy nadzieję, że proponowany zbiór spotka się z zainteresowaniem, stanie się ważną pozycją w literaturze prawa administracyjnego, a także będzie inspiracją do uczestnictwa w kolejnych warsztatach w roku 2020.

Kraków, luty 2020 r.

*Dorota Dąbek
Jan Zimmermann*

Dagmara Gut*

JĘZYK LEGISLACJI ADMINISTRACYJNEJ – ADEKWATNOŚĆ, PRECYZYJNOŚĆ, KOMUNIKATYWNOŚĆ

1. Wprowadzenie

Jednym z istotnych aspektów prawa stanowionego jest język, w którym prawo jest tworzone. To z językową warstwą tekstu prawnego spotykamy się w pierwszej kolejności, czytając dany akt prawny, i to ona, z reguły, przesądza o wstępnej ocenie i rozumieniu tekstu prawnego. Niebagatelne znaczenie język prawa ma również przy, następującej później, wykładni tekstu prawnego; nie tylko z uwagi na częstokroć stosowaną językową wykładnię prawa, ale zwłaszcza z powodu determinującego wpływu języka na każdą inną metodę jego wykładni. W rozumieniu tekstu prawnego, co naturalne, nie chodzi bowiem o jego literalny odbiór, ale o odczytanie go jako tekstu prawnego, a więc jako tekstu, z którego wynikają określone normy prawne. Z uwagi na tę specyfikę prawa stanowionego od tekstów prawnych, bardziej niż od tekstów innego rodzaju, wymaga się spójności, precyzyjności, komunikatywności, jasności czy też adekwatności do powziętego zamiaru prawodawcy.

Osiągnięcie powyższych, postulowanych cech prawa przez prawodawcę – tak ustawowego, jak i podustawowego – zdaje się być obecnie zadaniem coraz trudniejszym. Wynika to w dużej mierze z dającego się zauważyć od lat wzrostu działalności prawotwórczej oraz, będącej jego skutkiem, tzw. zmienności prawa. Z wyliczeń audytorsko-doradczej firmy Grant Thornton wyni-

---

* Dagmara Gut – Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

ka, że od 2000 r. w Polsce uchwała się średnio około 19 tysięcy stron aktów prawnych (ustaw i rozporządzeń) rocznie, co w porównaniu ze średnią roczną liczbą stron aktów prawnych przyjętych w latach dziewięćdziesiątych jest liczbą blisko pięć razy większą¹. Wobec tego, aby przeczytać wszystkie nowo przyjmowane akty prawne, w 2019 r. trzeba byłoby poświęcać na tę czynność średnio trzy godziny dziennie, przy założeniu szybkości czytania dwie minuty na stronę². Co nie dziwi, podobnych badań brakuje, jeśli chodzi o całości kształt legislacji administracyjnej, można jednak z dużą dozą pewności domniemywać, że liczba aktów prawnych tego rodzaju wydawanych rocznie jest wysoka, zwłaszcza że w powyższych zestawieniach to właśnie rozporządzenia stanowią większość przyjmowanych aktów prawnych (np. w 2017 r. wydano 24 503 strony rozporządzeń oraz tylko 2615 stron ustaw³). Udział administracji w tworzeniu aktów prawnych obowiązujących powszechnie na terytorium całego kraju jest więc znaczny. Co więcej, jeśli na działalność prawotwórczą podmiotów administracji publicznej spojrzeć się nie tylko przez pryzmat samodzielnie stanowionych przez administrację aktów prawnych, ale również jako na współdziałanie w stanowieniu prawa, następnie sygnowanego przez inne podmioty, to można dojść do przekonania, że podmioty administracji dominują w sferze prawodawstwa⁴.

W zarysowanym kontekście zasadne wydaje się zatem zadanie pytania o jakość stanowionego prawa przez podmioty administracji, której jedną z odsłon z pewnością jest jakość języka prawa.

2. Adekwatność, precyzyjność i komunikatywność tekstów prawnych

Za interesujące kryteria oceny jakości języka prawa w odniesieniu do legislacji administracyjnej posłużyć mogą zobrazowane przez S. Wronkowską

---

¹ Badania dostępne na stronie internetowej: www.barometrprawa.pl (dostęp: 30.06.2019 r.). Średnia liczba aktów prawnych w latach dziewięćdziesiątych wynosiła 3817,2 stron rocznie.

² www.barometrprawa.pl

³ www.barometrprawa.pl

⁴ T. Bąkowski, *Sądowa kontrola legislacji administracyjnej pod względem zgodności z zasadami techniki prawodawczej* [w:] *Legislacja administracyjna. Teoria, orzecznictwo, praktyka*, red. M. Stahl, Z. Duniewska, Warszawa 2012, s. 37.

w wystąpieniu pt. *O cechach języka tekstów prawnych*⁵ postulowane cechy języka prawa, tj. adekwatność, precyzyjność i komunikatywność.

Najistotniejszą cechą prawa jest adekwatność tekstu prawnego do powziętego zamiaru prawodawcy. Aby ją zrealizować, prawodawca najpierw zobowiązany jest wypracować merytoryczne rozwiązania we wszystkich aspektach odnoszących się do obszaru, który ma zostać uregulowany, a następnie opracować je w odpowiedniej formie językowej. Najdalej idącą konsekwencją braku adekwatności jest, jak wspomina S. Wronkowska, utrata przez prawodawcę kontroli nad uchwalonym tekstem prawnym. Ma to miejsce wówczas, gdy tekst prawny w wyniku nieumiejętnego sformułowania językowego pozwala na taką jego interpretację, która znacząco lub zupełnie odbiega od zamysłu prawodawcy. Przy czym rozbieżność ta jest o wiele większa niż zwykle mająca miejsce w procesie wykładni prawa. Inną, równie istotną konsekwencją braku adekwatności jest niezupełność zaproponowanej regulacji. Przejawia się ona bądź w pozostawieniu przez prawodawcę luk interpretacyjnych, bądź w stworzeniu przez niego regulacji pozwalającej na wielorakie, odbiegające od siebie interpretacje. Tekst nieadekwatny zawsze będzie więc wadliwy, wyraża bowiem albo nie to, co zamierzał wyrazić prawodawca, albo sprawia, że treść normy prawnej nie jest w istocie wyrażona przez prawodawcę.

Kolejną postulowaną cechą języka prawa jest jego precyzyjność (czy inaczej: jednoznaczność lub określoność). Ma ona kluczowe znaczenie, zwłaszcza w kontekście przedmiotu regulacji legislacji administracyjnej, którym częstokroć bywają obowiązki obywateli czy zakres dopuszczalnej ingerencji władzy publicznej w ich prawa i wolności. Precyzyjność tekstu prawnego sprzyja także zasadzie pewności prawa i wzmacnia poczucie bezpieczeństwa. Jej brak z kolei wywołuje nieprzewidywalność i niepewność prawa.

Ostatnią, najważniejszą cechą języka prawa jest komunikatywność, a więc jego zrozumiałość, tj. sytuacja, w której odbiorca tekstu prawnego może samodzielnie i możliwie szybko odkodować z tekstu prawnego interesującą

---

⁵ Konferencja pt. *Język polskiej legislacji, czyli zrozumiałość przekazu a stosowanie prawa*, Komisja Kultury Prawnej i Środków Przekazu oraz Komisja Ustawodawcza, Senat Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa 2007, S. Wronkowska, *O cechach języka tekstów prawnych*, tekst wystąpienia dostępny jest na stronie internetowej: <http://ww2.senat.pl/k6/agenda/seminar/061207.pdf> (dostęp: 5.05.2019 r.).

go normę postępowania. Komunikatywny tekst prawny jest to więc tekst, na podstawie którego jego adresat odpowie sobie możliwie jednoznacznie i w niedługim czasie na pytania o to, kto, w jakich okolicznościach i co powinien czynić, a czego zaniechać. Niski poziom komunikatywności powoduje zatem, że adresat nie jest w stanie zrozumieć kierowanych do niego przez prawodawcę komunikatów, do których ma się przecież następnie zastosować.

Wskazane cechy prawa są, jak już zostało zaznaczone, jego cechami postulowanymi. Posiadanie ich, jak zaznacza S. Wronkowska, nie powoduje, że tekst prawny jest pełen prostoty, elegancji czy jest wyszukany stylistycznie. Cechy te decydują jednak o tym, że tekst jest użyteczny, tj. dobrze służy przekazywaniu istotnych społecznie komunikatów, a to z kolei przyczynia się do ochrony istotnych wartości, jakim ma służyć prawo i instytucje władzy publicznej.

W celu osiągnięcia wymienionych, postulowanych cech prawa prawodawca posługuje się różnymi środkami. W celu osiągnięcia komunikatywności tekst prawny sporządzany jest w języku powszechnym, według reguł swoistych dla tego języka, jednak układany jest schematycznie, w sposób ułatwiający poruszanie się po tekście. W celu osiągnięcia precyzji do tekstów prawnych wprowadza się wyrazy i wyrażenia nieznanne językowi powszechnemu, ale za to mające ściśle określone znaczenie bądź doprecyzowuje się znaczenia słów języka powszechnego, poprzez formułowanie ich definicji. W celu osiągnięcia adekwatności do projektów tekstów prawnych dołącza się odpowiednie uzasadnienia czy też, po ich uchwaleniu, wydaje się odpowiednie interpretacje przepisów prawa.

Celem ułatwienia tworzenia tekstów prawnych adekwatnych, precyzyjnych i komunikatywnych prawodawca opracowuje zasady tworzenia tekstów prawnych, do których sam następnie się stosuje i które poniekąd wyznaczają zgodność jego działalności legislacyjnej z prawem. W prawie polskim aktem tego rodzaju jest rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z 20.06.2002 r. w sprawie „Zasad techniki prawodawczej”⁶. Abstrahując od wielu problemów związanych ze stosowaniem i znaczeniem tego aktu dla prawodawcy

---

⁶ Dz.U. z 2016 r. poz. 283.

rządowego⁷, na tle Zasad techniki prawodawczej pojawiają się przynajmniej trzy warte uwagi zagadnienia dotyczące związania tymi zasadami prawodawcy lokalnego. Zasady techniki prawodawczej to bowiem jedyny akt prawny w systemie polskiego prawa będący zbiorem wytycznych, które wskazują, jak poprawie formułować tekst prawny, jak włączać go do systemu prawa lub z niego derogować⁸. Pod względem formalnym jest to także akt o charakterze normatywnym⁹. Problematyka jego oddziaływania na tworzenie prawa miejscowego oraz kontrolę jego legalności ma zatem w tym kontekście istotne znaczenie.

3. Znaczenie Zasad techniki prawodawczej dla aktów prawa miejscowego

Artykuł 94 Konstytucji RP głosi, że organy samorządu terytorialnego oraz terenowe organy administracji rządowej, na podstawie i w granicach upoważnień zawartych w ustawie, ustanawiają akty prawa miejscowego obowiązującego na obszarze działania tych organów. Zasady i tryb wydawania aktów prawa miejscowego określa ustawa¹⁰. Jak jednak wiadomo, żadna ustawa nie określa reguł, które gwarantowałyby formalną poprawność aktów prawa miejscowego. Jak już zostało wskazane, jedyną tego rodzaju regulacją w prawie polskim są Zasady techniki prawodawczej, które są jednak aktem prawnym rangi rozporządzenia, a nie ustawy. Formalnie rozporządzenie to nie może więc stanowić wiążącego wzorca oceny aktów prawa miejscowego. Jego stosowanie jako normatywny wzorzec kontroli prawa stano-

⁷ Zob. m.in.: S. Wojtczak, *Zasady techniki prawodawczej – luka w prawie?*, PiP 2005/1, s. 44 i n.; S. Wronkowska, *Zasady techniki prawodawczej, czy rzeczywiście luka w prawie?*, PiP 2005/2, s. 97 i n.; G. Wierczyński, *Zasady techniki prawodawczej (uwagi polemiczne)*, PiP 2005/4, s. 89 i n.; T. Zalaśiński, *Uwagi w sprawie Zasad techniki prawodawczej*, PiP 2005/6, s. 91 i n.; S. Wojtczak, *Zasady techniki prawodawczej – kilka uwag dodatkowych*, PiP 2005/10, s. 101 i n.; M. Bogusz, *Problem charakteru prawnego Zasad techniki prawodawczej* [w:] *Zagadnienia nauki prawa. W 40-lecie Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Gdańskiego*, red. J. Warylewski, „Gdańskie Studia Prawnicze” 2010/24, s. 96 i n.

⁸ M. Błachut, W. Gromski, J. Kaczor, *Technika prawodawcza*, Warszawa 2008, s. 14–16.

⁹ Choć, niuansując tę kwestię, należałoby zgodzić się z G. Wierczyńskim, że Zasady techniki prawodawczej nie są aktem „klasycznie normatywnym”, lecz bardziej „prakseologicznym i celowościowym”, to jednak spoglądając na ten akt li tylko z punktu widzenia formalnego, nie można odmówić mu charakteru normatywnego, zob. G. Wierczyński, *Redagowanie i ogłaszanie aktów normatywnych. Komentarz*, Warszawa 2010, s. 25–26.

¹⁰ Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej, Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.

Publikacja zawiera omówienie najciekawszych i najbardziej aktualnych zagadnień z zakresu współczesnej legislacji administracyjnej. Składa się z czterech części: zagadnienia ogólne, akty planowania, kontrola sądownoadministracyjna legislacji administracyjnej oraz szkolnictwo wyższe.

Opisane problemy dotyczą m.in.:

- zasad: adekwatności, precyzyjności, efektywności, współdziałania w procesie stanowienia prawa;
- kontroli legislacji administracyjnej;
- skutków bezprawności prawa i zaniechania legislacyjnego.

Autorami poszczególnych opracowań zamieszczonych w książce są doktoranci specjalizujący się w dziedzinie prawa administracyjnego, reprezentujący niemal wszystkie wydziały prawa największych polskich uniwersytetów.

Publikacja przeznaczona jest dla adwokatów, radców prawnych, sędziów, a także dla pracowników naukowych, aplikantów prawniczych oraz studentów wydziałów prawa i administracji.

Dorota Dąbek – doktor habilitowany nauk prawnych, profesor Uniwersytetu Jagiellońskiego, pracownik naukowy Katedry Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego; sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego; autorka publikacji z zakresu prawa administracyjnego oraz sądownoadministracyjnego, zwłaszcza prawa samorządu terytorialnego i źródeł prawa.

Jan Zimmermann – profesor zwyczajny, doktor habilitowany nauk prawnych; pracownik naukowy Katedry Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Jagiellońskiego; sędzia Naczelnego Sądu Administracyjnego w stanie spoczynku; specjalista z dziedziny prawa administracyjnego i postępowania administracyjnego, a także sądownictwa administracyjnego; autor ponad 150 prac naukowych.

ISSN 1697-4392
ISBN 978-83-8187-475-5

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45
ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL
WWW.PROFINFO.PL